■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

دوشنبه ۱۹ دی ۱۴۰۱ | ۱۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۴۰۲ | Monday - Jan 9, 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

- قیام خونین مردم قم/ ۱۳۵۶
- شهادت سردار سرلشگر احمد کاظمی/ ۱۳۸۴
- وفات آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی/ ۱۳۹۵
- آغاز هفته اهدای کتاب

واحه

زمین از دلبران خالی‌ست یا من چشم و دل سیرم
که می‌گردم ولی زلف پریشانی نمی‌بینم

فاضل نظری

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۱۱	غروب آفتاب: ۱۷:۰۸
اذان مغرب: ۱۷:۲۸	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۲۷
اذان صبح (فردا): ۵:۴۶	طلوع خورشید (فردا): ۷:۱۴

پیشخوان

تاریخ به گند کشیدن جهان!

کتاب‌های مستند و تاریخی همیشه با دو واکنش مختلف مواجه است؛ برخی آنها را ارزشمند و دارای اهمیت جهت مطالعه می‌دانند و برخی حوصله‌شان از خواندن چنین کتاب‌هایی سرمی‌رود و تمایلی برای به‌دست گرفتن‌شان ندارند. کتاب «تاریخ مختصر به گند کشیدن جهان» گزینه مناسبی برای هر دو دسته است که می‌تواند هر دو نوع مخاطبان را راضی و خشنود نگه دارد. این کتاب مستند با طنازی به وقایع تاریخی پرداخته و شرح مبسوط گندکاری انسان در تاریخ به خودش، انسانی دیگر، جامعه، محیط زیست، اقتصاد و در یک کلام به جهان را در خود جای داده است. این کتاب در عین آموزنده بودن با طنزی تلخ خواننده را گاه سرگرم می‌کند و گاه دلسرد.

نویسنده «تاریخ مختصر به گند کشیدن جهان» تام فیلیپس روزنامه‌نگار و طنزنویس است که در حوزه‌های باستان‌شناسی، مردم‌شناسی، تاریخ و فلسفه علوم در دانشگاه کمبریج تحصیل کرده است. نویسنده در این اثر از حماقت‌های پشت‌سر بشر حرف می‌زند و نشان می‌دهد انسان با این همه اشتباه و خرابکاری خیلی خوش‌شانس است که هنوز منقرض نشده و به حیات خود ادامه می‌دهد. این کتاب که خلاصه‌ای از تاریخ بشریت است، برداشت و نگرش تازه‌ای ارائه می‌دهد. فیلیپس در این کتاب نشان می‌دهد که حتی پیش پاافتاده‌ترین اشتباهات نیز می‌تواند مسیر تمدن را همان‌طور که می‌دانیم، تغییر دهد. اتفاقا در این مورد اشاره‌ای به ایران و آخرین سلطان خوارزمشاهیان هم دارد که چگونه با حماقت خویش مسیر تمدن بشری را به کل تغییر داد! این کتاب توسط انتشارات نگاه به فارسی ترجمه شده است.

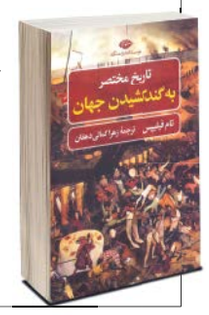

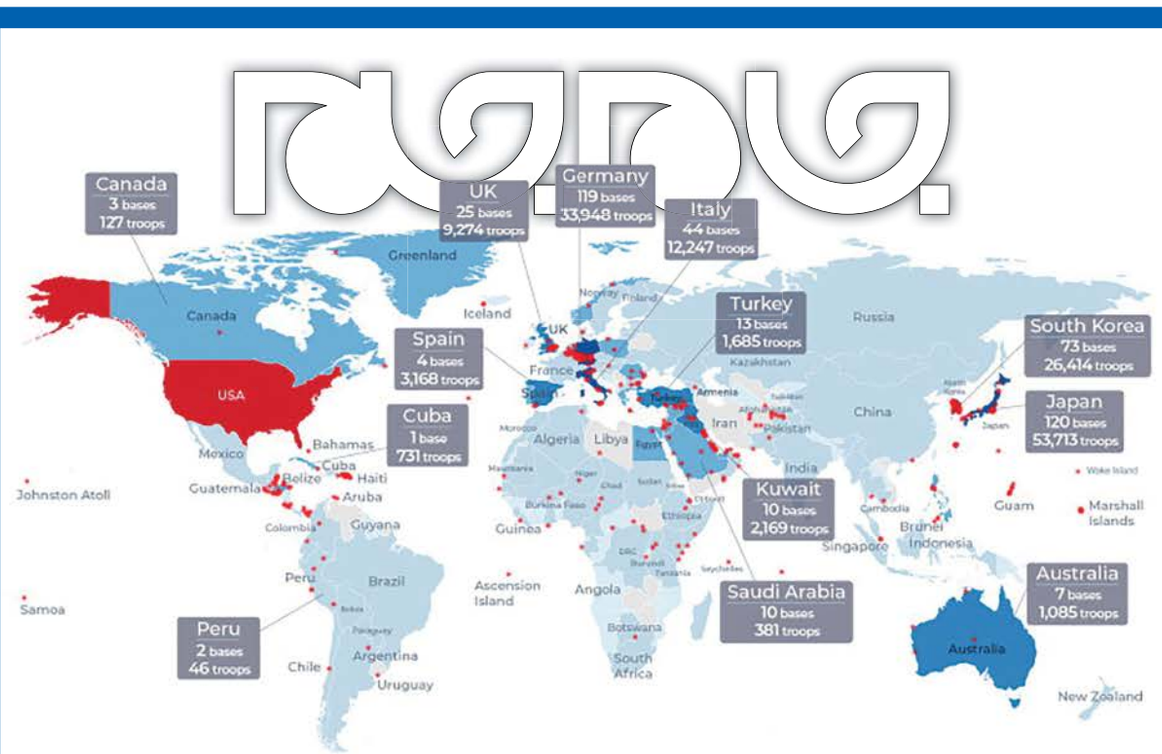

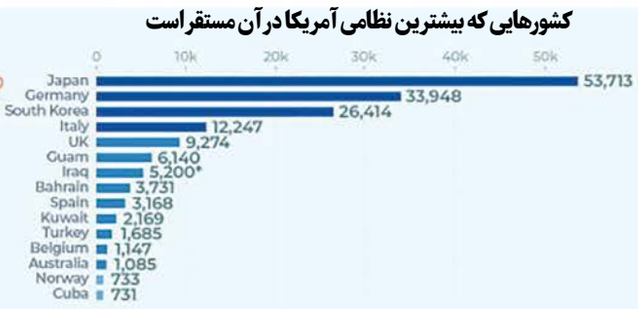

آمریکا؛ مبتلا به جنون جنگ

۷۵۰ پایگاه «جنگ‌دوست‌ترین کشور جهان» در ۸۰ کشور

می‌توان ساده بود و به پیام‌های حقوق بشری آمریکایی‌ها دل بست، می‌توان هم با کمی دوراندیشی و پایش در آمارهای جهانی به اساس نیت آنها پی برد؛ کشوری که واله و شیدای جنگ‌افروزی در جهان است. آمریکا با ۷۵۰ پایگاه نظامی در بیش از ۸۰ کشور جهان به جنگ‌دوست‌ترین کشور جهان تبدیل شده؛ کشوری که ۲۳۰ سال از عمر ۲۴۶ ساله خود یا به‌عبارتی ۹۳/۵ درصد تاریخ خود را در جنگ‌های مستقیم و نیابتی خارج از خانه سپری کرده است. وقتی واژه‌های جنگ، اشغال، مداخله و پایگاه نظامی به ذهن متبادر می‌شود، نام آمریکا بلافاصله از ذهن می‌گذرد. یکی از موضوع‌هایی که همواره اذهان عمومی داخلی و خارجی آمریکا را به تحرکات نظامی این کشور در نقاط مختلف پهنه خاکی جلب کرده، شمار بالای پایگاه‌های نظامی آن است که در آستانه چهار رقمی شدن قرار دارد. به‌گونه‌ای که آمریکا حتی در خاک قدرتمندترین و متحدترین شرکای راهبردی همچون انگلیس نیز ده‌ها پایگاه مستقر کرده است؛ پایگاه‌هایی از درون محوطه سفارتخانه‌ها گرفته تا نقاط دور افتاده آنها.

آمریکا پس از جنگ جهانی دوم شروع به گسترش پایگاه‌های نظامی خود در اروپا و شمال شرق آسیا کرد تا با شوروی مقابله کند. همین موضوع بستر را برای گسترش پایگاه‌های نظامی آمریکایی در خارج از مرزهای این کشور هموار کرد. اکنون ارتش آمریکا با بیش از ۷۵۰ پایگاه نظامی در نقاط مختلف جهان به بزرگ‌ترین بازیگر تنش‌زا در کره خاکی تبدیل شده است.

گستردگی نظامی در سراسر جهان، علاوه بر این‌که امکان مداخله و اعمال نفوذ آمریکا را در کشورهای میزبان فراهم می‌کند، این امکان را برای آمریکا ایجاد کرده تا به سرعت بتواند به حالت جنگی درآمده و علیه دیگر کشورها از ابزارها و قدرت نظامی خود استفاده کند.

براساس گزارش مرکز داده نیروی انسانی دفاعی وزارت دفاع آمریکا، این کشور در سال ۲۰۲۱ دارای ۱۷۱ هزار و ۴۷۷ سرباز در خارج از کشور بود. بیشترین نیروها به‌ترتیب در ژاپن، آلمان و کره جنوبی مستقر بودند؛ وضعیتی که به شمشیر داموکلس بر سر این بازیگران شباهت دارد.

گرچه بودجه نظامی در نظر گرفته شده آمریکا برای سال ۲۰۲۰ رقمی حدود ۷۷۰ میلیارد دلار برآورد می‌شد اما این رقم چند روز پیش با افزایش ۸۸ میلیارد دلاری برای سال ۲۰۲۳ به مبلغ ۸۵۸ میلیارد دلار تصویب شد. به این معنی که میل به تداوم و تشدید نظامی‌گری و جنگ‌افروزی همچنان در میان سیاستمداران و دولتمردان این کشور قوی است. حتی بالاترین مقام‌های آمریکایی نیز از اذعان به نظامی‌گری و ستیزه‌جویی این کشور ابایی ندارند و بارها زبان به اعتراف گشوده‌اند؛ به‌عنوان نمونه چهار سال پیش جیمی کارتر، رئیس جمهور پیشین آمریکا در تماس تلفنی با ترامپ با بیان این‌که از ۲۴۲ سال تاریخ آمریکا، ۲۲۶ سال در جنگ بوده‌ایم، گفت: آمریکا در طول ۲۴۲ سال تاریخ خود به‌جز ۱۶ سال در بقیه زمان‌ها در جنگ به سر برده است. آمریکا به‌دلیل تمایلش برای تلاش در مجبور کردن دیگران به درپیش‌گرفتن ارزش‌های آمریکایی، جنگ دوست‌ترین کشور جهان است.

حکمت

امام باقر (ع):

هیچ شرافتی (افتخاری) چون بلندهمتی نیست.

بحارالانوار

نکته روز

راز سهل کامیابی

چند راه مهم در آماده‌سازی جهت رسیدن به موفقیت

آیسا اسدی
روزنامه‌نگار

مردم می‌خواهند «موفق» باشند. این یک محرک روانشناختی قدرتمند است. این روزها بازار دلالان موفقیت که با انواع سمینارها، بسته‌های آموزشی، کلاس‌های آنلاین، ویدئوهای انگیزشی و هزار و یک راه دیگر سعی در فروش استراتژی‌های موفقیت به مردم دارند، سکه است. با کمی بی‌دقتی در این بازار مکاره نه‌تنها چاره کار خویش را پیدا نمی‌کنید که شکست اقتصادی بزرگی نیز نصیب‌تان می‌شود. باید این واقعیت را پذیرفت که هیچ فرمول مطمئن و ثابتی برای موفقیت وجود ندارد. نگران نباشید؛ شما می‌توانید فرمول شخصی خود را بسازید.

درست است که انواع و اقسام استراتژی‌های موفقیت لزوما بد نیستند و می‌توانند کارایی داشته باشند اما هر فرمول و راهکاری برای موفقیت ابتدا باید شخصی‌سازی شود و با ارزش‌ها و اهداف زندگی شما تطبیق پیدا کند. پرسش مهم این است که چطور می‌توان فرمول‌های کلی را شخصی‌سازی کرد؟ این پنج راهکار برای آماده شدن جهت سفر شخصی به سمت موفقیت می‌توانند نقشه راه مناسبی برای‌تان باشند:

با ارزش‌های خود شروع کنید، نه اهداف‌تان: اولین دامی که باید از آن اجتناب کنید این است که باور داشته باشید که موفقیت مستلزم آن است که در همه چیز موفق باشید؛ چنین تفکری سبب استرس، آشفتگی و کمبود زمان می‌شود. به جای این‌که با کاری که قرار است انجام دهیم شروع کنیم، باید با پرسش «چرا آن را انجام می‌دهیم» شروع کنیم.

با دسته‌بندی ارزش‌های خود در سه حوزه زندگی پیش بروید: خودتان، کار و روابط‌تان. سپس از این ارزش‌ها به عنوان راهنما برای تعیین اهدافی که می‌خواهید به دست آورید، استفاده کنید.

پیش از جهش یاد بگیرید: یکی دیگر از تله‌های ذهنی این است که با فرض این‌که متوجه شدید برای موفقیت چه چیزی لازم است، بلافاصله شروع به تعقیب آن می‌کنید. واقعیت این است که خیلی چیزها هستند که نمی‌دانید و درواقع، ممکن است چیزهای زیادی وجود داشته باشد که حتی نمی‌دانید که نمی‌دانید. به همین دلیل به جای جهش و شتابزدگی، پیش از هر شروعی روی یادگیری تمرکز کنید.

با پیروزی‌های کوچک، شتاب اولیه ایجاد کنید: گاهی میان شما و اهداف‌تان فاصله زیادی هست. آن‌قدر زیاد که شما را برای شروع کردن هم می‌ترساند. اینجا است که استفاده از موفقیت‌های کوچک برای سوق دادن شما به موفقیت‌های بزرگ‌تر توصیه می‌شود. روش دیگر این است که اهداف بزرگ خود را درنظر بگیرید، آنها را به مراحل کوچک تقسیم و یکی یکی با آنها مقابله کنید. از آنجایی که قدم‌های کوچک‌تر امکان‌پذیرتر و کمتر ترسناک هستند، احتمال شروع و انجام آنها بیشتر است.

به تنهایی پیش نرو: علی‌رغم افسانه انسان خودساخته، هر کسی که تا به حال موفق بوده با کمک همکاران، دوستان، روابط، مربیان و دیگران این کار را انجام داده است. همکاری با دیگران موفقیت شما را معنادارتر می‌کند. کمک به دیگران و دریافت کمک از آنها راهی برای ایجاد و تقویت روابط با ایجاد حس تعلق و در نهایت پیروزی مشترک است.

تنظیم موفقیت براساس شکست: اگر هر شکست سبب افکار و احساسات منفی در شما می‌شود، باید صدای درون خود را دوباره تنظیم کنید تا شکست را متفاوت ببینید. شماهمچنین می‌توانید با یادآوری فعالانه به خود که موفقیت و کمال‌گرایی یکسان نیست، ذهن‌تان را آرام کنید. شرط موفقیت، شکست نخوردن نیست؛ بلکه غلبه بر شکست و بهبود است.

پرسه

«پیروز» تنها نمی‌خوابد!

اخبار و حواشی پیرامون پیروز همچنان ادامه دارد، همین چند روز پیش انتشار عکسی از پیروز با گردنبند الیزابت، باعث نگرانی‌هایی شده بود که البته با توضیحات مسئولان رفع شد. حالا هم انتشار فیلمی از سوی پرستار او، باعث شده نام توله‌یوز محبوب ایرانی‌ها دوباره بر سر زبان بیفتد. علیرضا شهرداری، تیمارگر پیروز، با انتشار ویدئویی از پیروز در صفحه توییترش نوشت: «۲۲۷ مین روزی است که پیش پیروز هستم و ۱۳۴ مین شبی است که بیرون کنار پیروز در هوای سرد بدون هیچ منبع گرمایی و فقط با دو پتو و یک ملحفه می‌خوابم. شب‌ها نباشم می‌آید کنار فنس و صدایم می‌زند.» او افزود: «سلامت روح و روان پیروز برایم مهم است و نمی‌توانم استرسش را به دلیل تنهایی در شب تحمل کنم.»

کیوآرکد را اسکن کنید

بالشت رباتیک؛ اولین شب آرامش!

یک شرکت مستقر در توکیو بالشتی رباتیک ساخته که فرد را در خوابی آرام فرو می‌برد. این بالشت الگوی تنفس آهسته‌ای را تقلید می‌کند که صاحب آن می‌تواند به طور طبیعی با آن هماهنگ شود. این کوسن آغوشی، دارای چندین حالت مختلف است و شیوه آن این است که افراد به‌تدریج تنفس خود را با ضربان‌های ریتمیک ملایم بالش تطبیق دهند و آرام شوند، استراحت کنند یا به خواب بروند. هیروکو ساتو از شرکت مهندسی یوکای گفت: این بالشت دارای چندین حالت مختلف است، شما می‌توانید یکی از حالت‌ها را انتخاب کنید؛ برخی از آنها تنظیم شده‌اند که آهسته‌تر ضربان دهند و برخی از آنها کمی سریع‌تر هستند. وی افزود: بدن شما به طور طبیعی سعی می‌کند با آن هماهنگ شود، بنابراین مجبور نیستید به نحوه تنفس درست فکر کنید. بدن شما به طور خودکار این کار را انجام می‌دهد.

کیوآرکد را اسکن کنید

نگاه

فراغت میان کتاب‌ها

جاذبه‌های نوین شهری برخلاف بسیاری از کشورها در ایران عموما مورد توجه قرار گرفته‌اند، به‌عنوان مثال میزان بازدید روزانه از برج میلاد تهران و استفاده از فضاهای کاربردی آن بیشتر از ابنیه‌های تاریخی و البته موزه‌های پایتخت است. در این میان کتابخانه ایران‌مال هم یکی از جاذبه‌های مورد توجه در پایتخت بوده است، فضای وسیع و مناسب برای فراغتی چندساعته دور از هیاهوی شهر. چیزی که از سکون عکس مجید آزاد، عکاس روزنامه جام‌جم هم می‌توان متوجه شد.

چهار راه

پول را بردار و فرار کن

نگاهی به چند فیلم با تم سرقت که حسابی خوش درخشیدند

فیلم‌هایی با تم سرقت همیشه از جمله فیلم‌های محبوب تماشاگران سینما بوده است. در گذشته این فیلم‌ها محدود به گانگسترها و بانک‌زن‌های کابویی بود اما امروزه تنوع بسیاری یافته است. فیلم‌های سرقت مدرن، گانگسترهای حریص قدیمی را که سیگار می‌کشند و اسلحه به دست دارند از دور خارج کرده و شخصیت‌های پیچیده و حساب‌شده‌ای را جایگزین آنها کرده است که اخلاق آنها از انگیزه‌های آنها مبهم‌تر است. بسیاری از این فیلم‌ها به عنوان انتقادی استعاری از وضعیت کنونی سیستم سرمایه‌داری و اوضاع طبقه کارگر آمریکا عمل می‌کند اما همه چیز، فلسفه نیست، بلکه یک فیلم سرقت خوب، پرتنش، دراماتیک، غیرقابل پیش‌بینی و هوشمندانه است. یک تیراندازی بزرگ در فیلم می‌تواند به اندازه یک سرقت غیرمسلح، موثر باشد؛ به شرطی که هنرمندان و نه جنایتکاران، به‌خوبی از پس اجرای آن بربیایند. در همه این سال‌ها بخش قابل‌توجهی از تعداد فیلم‌های تولیدی سالانه را این فیلم‌ها تشکیل می‌دهند و نکته جالب‌توجه در این میان این است که بدانیم اغلب این فیلم‌ها هم در باکس آفیس هفتگی جزو صدرنشین‌های گیشه هستند.

بچه‌راننده

بچه‌راننده مانند چند خط کوتاه از ملودی یک قطعه موزیکال است. اکشن، انسداد، هیجان و صدا همزمان با ضرب و شتم، در مدت زمان تقریبا دوساعته این مونتاژ حماسی از موسیقی و تعقیب و گریز ماشینی، یکی از منحصربه‌فردترین و پرانرژی‌ترین فیلم‌های اکشن تمام دوران را ایجاد می‌کند. در این فیلم با موضوع سرقت، انسل الگورت (بازیگر بخت‌پریشان ما) به عنوان بچه، روی صندلی راننده می‌نشیند. او راننده‌ای ماهر است که استعداد خود را در یک سرقت جنایی که توسط کوین اسپیسی طراحی و اداره می‌شود، به‌کار می‌گیرد. بچه‌راننده مانند همه فیلم‌های قبلی رایت، پر از انرژی است. فقط در بخش‌هایی خاص، از سرعت فیلم کاسته می‌شود تا بچه به خانه برگردد تا از جوزف (سی‌جی جونز)، همسایه ناشنوای پیر خود مراقبت کند و در آنجاست که او با دبورا (لیلی جیمز) آشنا می‌شود.

راهزنان

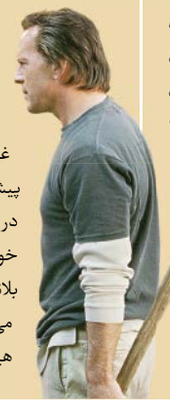

بروس ویلیس و بیلی باب تورتون در این فیلم ارزشمند اوایل قرن جدید، به‌عنوان یک زوج باهوش و شوخ‌طبع حضور دارند. آنها شهروندان ناامید فوق‌الذکر نیستند که توسط سیستم مجبور به جرم و جنایت شده باشند، بلکه دو مرد هستند که تمایل دارند به شیوه‌ای زندگی کنند که برای ۹۹ درصد از مردم جهان، دست‌نیافتنی است. آنها با سرقت غیرمسلحانه از بانک‌ها شروع می‌کنند و به گونه‌ای پیشرفت می‌کنند که به آنها لقب راهزنان می‌دهند. این دو در طول جنایات خود، سادیستی عمل نمی‌کنند و بسیار خونسرد و ملایم هستند. برنامه‌های آنها توسط کیت بلانشت که سعی دارد در روند آنها خلل ایجاد کند، به‌هم می‌خورد. سکانس معرفی او که سبک خاصی دارد، آغاز هیجان غیرقابل پیش‌بینی ناشی از حضور اوست.

سرقت

سرقت علی‌رغم اکران همزمان با ۱۱ یار اوشن، کاملا با آن متفاوت است. دنیای این فیلم، بدبینانه، خاکستری و زجرآور است. جین هکمن سردسته گروهی از سارقان و هنرمندان کلاهبردار و کثیف است. گروه سارقان این فیلم مانند چند فیلم دیگر در این لیست، همه قبل از این‌که اقدام به سرقت کنند، به هم قول می‌دهند که این مورد، آخرین کارشان باشد. گروه هکمن در به دست آوردن و ربودن یک محموله طلا، مانند یک خانواده رفتار و عمل می‌کنند، به گونه‌ای که دومینیک تورتو در مقابل آنها کم می‌آورد. سرقت یک فیلم جنایی است که با وجود نابغه‌های کمدی مانند جین هکمن، دنی دویتو (بازیگر سریال فیلادلفیا همیشه آفتابی است) و سم راکول (بازیگر فیلم هفت‌روانی) فاقد طنز است که البته این کمبود طنز و کمدی با داستانی هیجان‌انگیز و سراسر حقه و فریب، جبران می‌شود.

لوگان خوش‌شانس

استیون سودربرگ بعد از دو فصل عالی در سریال نیک و یک دهه پس از پایان سه‌گانه اوشن، با فیلم لوگان خوش‌شانس، به زیژانر سرقت بازگشت. برادران لوگان با بازی چنینگ تیتوم و آدام درایور با کمک یک شیمیدان سرکش (دنیل کریگ)، نقشه‌ای را برای سرقت از یک رویداد ناسکار، طراحی می‌کنند. هیچ بازیگر دیگری نمی‌توانست نقش‌ها را به‌خوبی این سه نفر بازی کند. تیتوم و درایور در نقش پسرهایی خوب با رگه‌هایی بدی هستند که در حالی که سعی می‌کنند نقشه را در کنار یکدیگر پیش ببرند، مدام ناله می‌کنند و غر می‌زنند. دنیل کریگ، دیالوگ‌های خاص خود را با لهجه تند جنوبی ادا می‌کند. بازی او در این نقش به عنوان یک جنایتکار حرفه‌ای در این گروه، طرح و داستان فیلم را پربارتر کرده است. این فیلم به اندازه فیلم‌های اوشن، کمدی و هوشمندانه است اما در آن، خبری از روشنایی روز و کت و شلوار و لباس رسمی نیست.